

BÍRÓ TÍMEA

Szárnypróbálgatások lenyomata

**Bicskei Gabriella (szerk.): *amit így is lehet nevezni*. Kosztolányi
Dezső Tehetséggondozó Gimnázium, Szabadka, 2021**

A líra, mint az egyik legőszintébb önkifejezési és művészeti forma, egyáltalán nincs kihalófélben, a sűrűsége és főként a rövidsége miatt a fiatal generáció legközkedveltebb irodalmi műneme, amit örömmel olvas és/vagy művel az online térben is. A középiskolai magyartanárok egyik fő feladata az lenne, hogy felismerjék azokat a tehetségeket, akik képesek a költői képekben való gondolkodásra és az egyéni hang megteremtésére. Szerencsés esetben a tanár és a diák közös munkája meghozza gyümölcsét, egyre kiforrottabb szövegek születnek, és a mentor lassan háttérbe szorul, a versíró maga szabja meg a saját költői nyelvének határait, alakítja ki stílusjegyeit.

A tehetséggondozás nemcsak a gimnáziumokban valósulhat meg, a szakközépiskolákban is fellelhetünk olyan fiatalokat, akik képesek a költői nyelv eszköztárával kifejezni a világnézetüket, a gondolataikat, a véleményüket. Úttörőnek tartom a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium *amit így is lehet nevezni* című válogatáskötetét, és bízom benne, hogy előbb-utóbb más oktatási intézmények is figyelmet fordítanak az ifjú tehetségek felkutatására, és publikációs lehetőséget biztosítanak a számukra. Erre kiváló alkalmat nyújt a Középiskolások Művészeti Vetélkedője, valamint az olyan irodalmi folyóiratok, mint a *Híd* és a *zEtna* webes felülete, vagy többek között a magyarországi *Tiszatáj*, amelyek kellő energiát fordítanak a fiatalok szövegeinek a gondozására. A KDTG egyik irodalomtanára, Bicskei Gabriella – aki szépíróként és szerkesztőként is tevékenykedik – olyan szerzők műveit gyűjtötte össze, akik már debütáltak az említett felületek valamelyikén. A negyvenhárom

verset tartalmazó antológia a Híd Kör Egyesület tagja, Bagdal Zoltán egy-egy versével kezdődik és zárul. Az olvasó számára a leginkább Papp Katalin neve lehet ismerős, akinek 2019-ben jelent meg az első verseskötete *Kés a párna alatt* címmel az újvidéki Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában. A szerkesztő a *Húsgyári capriccio* című mellbevágó, feszültségteremtő versét válogatta a kötetbe. Szabó Réka Dorottya többszörös győztese a KMV írásművészeti versenyének, egyedi hangjának köszönhetően a kritikusok és az olvasók is szinte biztosak abban, hogy néhány éven belül kijön a nyomdából az első verseskötete.

Ha valaki azzal az elvárással ül neki a kötet olvasásának, hogy szeretné egy kicsit beleásni magát a kamaszok gondolkodásába, az őket bolygató problémákba, akkor elégedetten fogja becsukni a könyvet. Az *amit így is lehet nevezni* középpontjában olyan témák állnak, mint a felnőtté válás (például Kozma Szabolcs *borsófőzelék* vagy Garai Bálint *sínpár* című verse), a szerelem, a magány, a másiktól való kiábrándulás (például Calbert Anikó: *csak az ajtócsengő hallatszik*), vagy az itthonmaradás kérdése (Lábad Csilla: *Honvágy*). A felsoroltakon kívül Bicskei Armand, Dimitrov Nikoleta, Klebecskó Ádám, Kovács Dávid, Losonc Orsolya, Poborai Örs, Szél Gréta, Szögi Klaudia, valamint Tápai Ramóna szövegvilágába nyerhetünk bepillantást. Egy-egy szövegben megjelenik Zenta vagy Szabadka, mintegy jelölve a vajdasági régiót.

Az öt ciklusból álló kötet első része (*üresre tömött dobozokkal költözöm*) jóval hosszabb, mint a másik négy (*vértócsával itatnak; sellőlyuk; hány pihelből rakott minket össze; a semmivel a szemürege helyén*), ebből kifolyólag pedig a legváltozatosabb is, hiszen egészen különböző szólamok csendülnek fel benne. A kiadvány sokszínűsége nemcsak az irodalom kedvelői, hanem a pedagógusok, szülők, társadalomkutatók számára is hasznos lehet, hiszen a kötet versanyaga érthetőbbé teszi a fiatal nemzedék gondolkodását, visszautaztatja az olvasó embert abba a korba, amikor őt is hasonló problémák és kilátástalannak tűnő helyzetek foglalkoztatták. Fontos lenne megőrizni azt az őszinteséget, szókimondást és kendőzetlenséget, amivel ezek a pályakezdő tollforgatók élnek a könyv oldalain.

A színes belső tartalommal rendelkező kötetet kiválóan ellensúlyozza a fekete-fehér képi anyag, ami szintén a kosztolányisok keze munkáját

dicséri. A könyvtest borítóját Kiss Klaudia alkotása díszíti, a versek között pedig Garai Bálint monotonitást sugárzó fotói és Tolnai Zsigmond grafikai láthatók.

A válogatáskötet szárnypróbálgatások lenyomata, amelynek eredményeként hamarosan remélhetőleg egy népes madárraj tölti majd be a vajdasági magyar irodalom egét.